

по-третє, підвищує впевненості студентів-медиків;
по-четверте, поліпшує навички комунікації, особливо в командній роботі;

по-п'яте, розвинути стресостійкість під час відпрацювання клінічних сценаріїв у невідкладних станах.

Отже, симуляційне навчання як інноваційно-освітня технологія є абсолютно новим рішенням медико-педагогічній освіті, що здатне вплинути на навчальний процес як для педагогів, так і студентів медиків.

ЛІТЕРАТУРА

1. <https://online.walsh.edu/news/role-of-simulation-nursing-education>
2. <https://www.healthysimulation.com/virtual-reality-in-medicine/>
3. https://www.riken.jp/en/news_pubs/research_news/pr/2015/20150223_2/
4. <https://futurenow.com.ua/shho-take-claude-ai-vse-pro-konkurenta-chatgpt/>
5. https://en.wikipedia.org/wiki/Aleph_Alpha
6. <https://techno.nv.ua/ukr/innovations/v-ukrajini-dostupniy-shi-vid-google-bard-50338691.html>
7. <https://www.ibm.com/topics/llama-2>
8. <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/02/21/697273/>

*Христина РИЛЬЧУК
(Івано-Франківськ, Україна)*

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Інтеграція України в європейських простір диктує нагальну потребу в освіченій молоді, здатній креативно мислити, успішно долати перманентні виклики сьогодення. Сучасна система вищої освіти спрямована на формування лідера, тобто того, хто йде попереду, наділений природними здібностями, хорошою інтуїцією, високим інтелектуальним рівнем.

Особливо актуальною та значущою ця проблема є для майбутніх викладачів закладу вищої освіти, оскільки завдяки сформованим лідерським якостям вони зможуть у майбутній педагогічній діяльності ефективно організовувати роботу зі студентською молоддю, опанувати соціальні ролі, самостійно приймати рішення, оволодіти навичками переконування тощо.

Науковець В. Карманенко під лідерськими якостями студентів розуміє «різновид соціально-психологічних якостей особистості, що розкривають його ставлення до інших людей і до суспільства загалом, дозволяють йому ефективно впливати на членів студентської групи, сприяють створенню позитивної атмосфери в колективі» [2, с. 7].

Проблему виховання лідерських якостей досліджували як українські (С. Гармаш, К. Каменєва, О. Лучанінова, Т. Полковенко, О. Пономаренко ін.), так і зарубіжні вчені (Е. Богардус, Л. Картер, В. Татенко, Ф. Фідлер, ін.). Аналіз наукової літератури свідчить про значну розробленість досліджуваної проблеми в педагогіці (М. Братко, К. Демчук, І. Краснощок, В. Мороз, С. Сисоєва та ін.). Проблеми формування лідерських якостей у студентів аналізували Б. Голоवेशко, А. Іващенко, О. Гончаренко, К. Корсак, А. Кочубей, О. Левченко, Р. Сопівник, Г. Чередніченко та ін. Такі науковці, як Н. Бабкова-Пилипенко, Д. Волківська, В. Карманенко, Н. Мараховська, В. Мороз, Н. Семченков тією чи тією мірою досліджували проблему формування лідерських якостей студентської молоді у дисертаційних дослідженнях.

Можемо констатувати значний інтерес учених до проблеми формування лідерських якостей у царині вищої освіти, які прагнуть з'ясувати, які здібності та навички характеризують особистість із високим лідерським потенціалом. Теоретичний аналіз проблеми свідчить, що формування лідерських якостей та умінь майбутніх викладачів – це різноаспектний процес, який прямо залежить від психологічних характеристик особистості, її життєвого та соціального досвіду і реалізується упродовж всього навчання у закладі вищої освіти.

Формування лідерських якостей майбутніх викладачів потрібно здійснювати упродовж усього періоду навчання в магістратурі з використанням інноваційних методів та форм навчання. Ефективність цього процесу передбачає сформованість таких компонентів: когнітивний (володіння професійними компетентностями, обізнаність із сутністю теорій лідерства та лідерськими якостями викладача закладу вищої освіти), діяльнісно-практичний (наявність освітнього середовища, що сприяє формуванню лідерських якостей, уміння використовувати фактори, що впливають на розвиток особистісних лідерських якостей, здатність проектувати власний стиль поведінки, прогнозувати її наслідки) та ціннісно-орієнтований (комплекс стійких характеристик та життєвий досвід, накопичений майбутнім викладачем в індивідуальному розвитку, що становить основу лідерських якостей та допомагає займати позицію лідера).

Майбутній викладач ЗВО повинен бути публічною людиною, яка мотивує, скеровує, запалює та веде за собою інших людей. Його базовими лідерськими якостями є: заповзятливість, бажання досягнути результату, доброзичливість, ініціативність, винахідливість, наявність морально-духовних чеснот, відповідальність, об'єктивність, здатність передбачувати результати власної діяльності, самоконтроль, любов до обраної професії, уміння працювати в команді, упевненість у собі, емпатія, комунікативні вміння, цілеспрямованість. Тобто дієвим викладачем-лідером вважається той, у кого розвинуті інтелектуальні, морально-вольові, креативні, організаторсько-ділові та комунікативні здібності.

Уявлення про лідерство розвиваються у майбутніх викладачів за умови спостереження за іншими лідерами, через що формування у них досліджуваної якості передбачає збагачення їхніх знань про значення лідерства в майбутній професійній діяльності, орієнтацію на розвиток стійкої мотивації бути лідером, дотримання чіткої лідерської позиції тощо.

Як слушно зауважує І. Краснощок, «саме в студентські роки найбільш повно розкриваються організаторські здібності, формуються і розвиваються вміння і навички лідера, лідерські якості, необхідні для ефективного досягнення актуальних в буденному та професійному середовищі цілей. Це, зі свого боку, зумовлює важливість набуття майбутнім фахівцем лідерських якостей, завдяки яким він у подальшій професійній діяльності зможе ухвалювати своєчасні самостійні рішення, оволодівати навичками переконування, організовувати командну роботу, ефективно взаємодіяти з соціальним оточенням» [3, с. 148].

Узвичаєна система підготовки майбутніх викладачів потребує сьогодні модернізації, що передбачає забезпечення адекватних психолого-педагогічних умов цілеспрямованої роботи з формування їх лідерських якостей.

Важливу роль у формуванні лідерських рис майбутніх викладачів відіграють куратори груп, основними напрямками діяльності яких є: сприяння формуванню таких якостей особистості, які стимулюватимуть до самовдосконалення та саморозвитку лідерських рис; згуртування студентської групи як необхідного середовища прояву досліджуваної якості; заохочення майбутніх викладачів до активної участі у громадській роботі; створення відповідних психолого-педагогічних умов для збагачення досвіду лідерської поведінки; використовувати не тільки традиційні, але й нестандартні методи заохочення.

Отже, аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що в умовах сучасних українських реалій, коли істотно підвищуються вимоги до майбутнього викладача ЗВО, актуальною є потреба у розв'язанні проблеми формування лідерських якостей не тільки у тих здобувачів вищої освіти, хто проявляє здібності до лідерства, а й усіх студентів.

Подальшого наукового дослідження потребує проблема використання сучасних інтерактивних методів формування лідерських якостей у майбутніх викладачів закладів вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волківська Д.А. Розвиток лідерського потенціалу студентського активу в університетському середовищі : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2016. 21 с.
2. Карманенко В.В. Педагогічні умови формування лідерських якостей у студентів економічних університетів : автореф. дис. ...канд. пед. наук. Умань, 2019. 21 с.
3. Краснощок І.П. Формування лідерських якостей студентів як завдання виховної діяльності куратора студентської групи. *Наукові записки КДПУ ім. В. Винниченка. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 194. С. 144–150.
4. Лучанінова О.П. Куратор академічної групи як ключовий суб'єкт виховної системи ВТНЗ. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2017. Вип. 1. С. 120–132.

Діана РОМАНЮК
(Ізмаїл, Україна)

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ-ЗДОБУВАЧІВ ЗВО ДО ВОЛОНТЕРСТВА: РЕСУРСИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ

Через виклики російсько-української війни український народ мобілізував власні зусилля задля підтримки держави. Одним із ключових проявів соціальної самоорганізації українців стала волонтерська діяльність. Оскільки значно збільшився попит на виконання завдань інформаційного характеру, здійснення якісних перекладів для трансляції української думки за кордоном, актуалізується питання формування у майбутніх філологів у закладі вищої освіти готовності до волонтерської діяльності.

Формування готовності до волонтерства потребує інтеграції наук(соціології, психології, педагогіки, менеджменту) із науками професійного напрямку. Для реалізації цього завдання виникає необхідність застосування міждисциплінарного підходу. Науковці (Н. Кічук,